

Redegørelse for Uddannelses- og Forskningsstyrelsens vurdering af adgangskravene til "Undergraduate Program in Theology" (tidligere omtalt som "BA Divinity") ved Necmettin Erbakan University og "BA Theology" ved Erciyes University

Styrelsen godkendte i efteråret 2018 "BA Theology" ved Erciyes University og i foråret 2020 "Undergraduate Program in Theology" ved Necmettin Erbakan University i Tyrkiet som SU-berettigende. Styrelsens godkendelse af de to uddannelser gav i juli og august 2021 anledning til en række spørgsmål fra Uddannelses- og Forskningsudvalget til ministeren og efterfølgende et samråd den 21. september 2021 om sagen.

Denne redegørelse er en opfølgning på samrådet, hvori der dels redegøres for baggrunden for, hvorfor det pr. 17. januar 2022 ikke længere er muligt at søge om SU til "Undergraduate Program in Theology" (tidligere omtalt som "BA Divinity") og "BA Theology", dels for relevante regler og praksis vedrørende styrelsens vurdering af adgangskrav til udenlandske uddannelser generelt, herunder styrelsens skærpede opmærksomhed på mulige konfessionelle og usaglige adgangskrav.

Den skærpede opmærksomhed betyder, at styrelsen, på baggrund af de to konkrete sager, vil supplere praksis i lignende sager med også at indhente udtalelser fra danske uddannelsesinstitutioner for at sikre, at der ikke stilles konfessionelle krav til undervisere og/eller studerende. Styrelsen vil samtidig skærpe sit fokus på eventuelle usaglige adgangskrav i de tilfælde, hvor der stilles yderligere adgangskrav end en adgangsgivende eksamen.

Folketingsspørgsmålene og samrådet fokuserede særligt på hvilke adgangskrav, der gælder til "Undergraduate Program in Theology" ved Necmettin Erbakan University, og styrelsen har derfor forfulgt at indhente yderligere oplysninger om adgangskravene til uddannelserne som led i en fornyet vurdering af uddannelserne. For så vidt angår "Undergraduate Program in Theology" har styrelsen fået oplyst af den tyrkiske ambassade i Danmark, at en række krav, herunder om statsborgerskab, om at være under 25 år, om at være ugift, og om et interview forinden optagelse, kun gælder, hvis man også søger om et stipendium (det såkaldte "International Divinity Program" (UIP)). Det vil sige, at disse adgangskrav ikke gør sig gældende for uddannelsen.

Styrelsen har dog den 17. januar 2022 besluttet at tage uddannelserne af styrelsens liste over godkendte uddannelser til SU, da det på trods af flere forsøg ikke har været muligt at få oplyst om og i givet fald hvilke adgangskrav, der - udover adgangsgivende eksamen og den nationale adgangsprøve – gælder for uddannelserne. Hvis der opstår tvivl, om en uddannelse fortsat opfylder kriterierne for godkendelse, er det således praksis, at uddannelsen tages af den såkaldte Fast-track liste.

Det bemærkes, at de to aktive studerende, der er påbegyndt uddannelserne inden den 17. januar 2022, og modtager SU, vil være berettiget til SU, indtil de afslutter deres uddannelse. Det bemærkes også, at hvis uddannelserne søges godkendt på ny, skal ansøger dokumentere over for styrelsen, hvorvidt universitetet stiller

7. februar 2022

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Center for Uddannelsesstøtte

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Ref.-nr.
21/41413-4

yderligere adgangskrav end en adgangsgivende eksamen og den nationale adgangsprøve. Det bemærkes derudover, at hvis styrelsen måtte modtage anden dokumentation, som indebærer, at der ikke er tvivl om, at uddannelserne opfylder kriterierne, kan styrelsen beslutte at sætte disse på Fast-track listen igen.

Nedenfor følger en uddybende gennemgang.

Sagsskridt med henblik på sagsoplysning og fornyet vurdering siden samrådet den 21. september 2021

Den 4. oktober 2021 anmodede styrelsen de to tyrkiske universiteter om nærmere at redegøre for adgangskravene på de to uddannelser. Styrelsen kontaktede universiteterne telefonisk, og det blev bekræftet, at de havde modtaget henvendelserne. Styrelsen har dog dags dato ikke modtaget svar. Styrelsen blev i stedet den 28. oktober 2021 kontaktet af den tyrkiske ambassade i Danmark, som ønskede et møde, da de havde nye oplysninger til brug for styrelsens sagsbehandling.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Repræsentanter fra ambassaden redegjorde på mødet over for styrelsen, at "International Divinity Program" (UIP) er et stipendieprogram, og at kravene beskrevet nedenfor kun gør sig gældende for modtagere af stipendiet, og ikke er krav for at blive optaget på uddannelsen "Undergraduate program in Theology" ved Necmettin Erbakan University.

Krav ved ansøgning om UIP stipendiet

Den studerende skal være:

- Statsborger i et andet land, have dobbelt statsborgerskab eller permanent opholdstilladelse i et andet land.
- Under 25 år.
- Ugift.

Desuden må den studerende ikke:

- Tidligere have været bortvist fra uddannelsen eller uden gyldig grund have undladt at indskrive sig efter at være blevet optaget.
- Allerede læse en uddannelse i Divinity i Tyrkiet.

De studerende interviewes også som en del af proceduren. Ifølge de oplysninger styrelsen har modtaget, lægges der i interviewet vægt på:

- Læsning og recitation af koranen.
- Religiøs viden vedrørende islam.
- Generel viden.
- Sprogkundskab i tyrkisk.
- Akademiske interesser.

Det bemærkes, at det ikke ligger inden for styrelsens ansvarsområde at undersøge, hvilke stipendier det er muligt at søge til en udenlandsk uddannelse og hvilke krav, der stilles til ansøgere til stipendiet i den forbindelse.

Den tyrkiske ambassade har efterfølgende oplyst, at det er The Council of Higher Education i Tyrkiet, der udstikker retningslinjerne for blandt andet adgangskrav på universiteterne i Tyrkiet. Rådet har besluttet, at man for at blive optaget på en universitetsuddannelse skal have det, der svarer til en gymnasial uddannelse samt

tage den nationale adgangsprøve (Education Entrance Exam YGS). Derudover giver Rådet universiteterne mulighed for at stille yderligere optagelseskrav.

Styrelsen har i forlængelse heraf forsøgt at få skriftligt bekræftet, at Necmettin Erbakan University ikke stiller yderligere krav for optag på uddannelsen end en adgangsgivende eksamen og den nationale adgangsprøve. Dette er dog ikke sket.

Uddannelserne er aktuelt taget af listen over godkendte uddannelser til SU (Fast Track-listen)

Da styrelsen ikke har modtaget svar fra universiteterne, og den tyrkiske ambassade ikke endelig har bekræftet, hvorvidt Necmettin Erbakan University stiller yderligere adgangskrav, og i givet fald hvilke, er det styrelsens fornyede vurdering, at sagen ikke er fuldt oplyst for nuværende.

Hvis der opstår tvivl om, hvorvidt en uddannelse fortsat opfylder kriterierne for godkendelse, er det praksis, at uddannelsen tages af den såkaldte Fast-track liste. Styrelsen har på det grundlag besluttet, at det pr. 17. januar 2022 ikke længere er muligt at søge om SU til de pågældende uddannelser. Det bemærkes, at hvis styrelsen måtte modtage anden dokumentation, som indebærer, at der ikke er tvivl om, at uddannelserne opfylder kriterierne, kan styrelsen beslutte at sætte disse på Fast-track listen igen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

De to aktive studerende, der er påbegyndt uddannelserne inden den 17. januar 2022 og har søgt om SU, vil være berettiget til SU, indtil de afslutter deres uddannelse.

Mulig ny ansøgning om godkendelse og reglen vedrørende anden uddannelsesstøtte

Det bemærkes, at hvis uddannelserne søges godkendt på ny, skal ansøger dokumentere over for styrelsen, hvorvidt universitetet stiller yderligere adgangskrav end en adgangsgivende eksamen og den nationale adgangsprøve.

Det bemærkes samtidig, at ifølge § 10 i SU-bekendtgørelsen kan studerende ikke få uddannelsesstøtte, hvis den studerende under uddannelsen får uddannelsesstøtte efter et andet lands regler, og støtten har til formål at dække den studerendes leveomkostninger. Fremtidige ansøgere til teologiuddannelser ved de 6 universiteter, hvor man kan modtage UIP-stipendiet, skal derfor dokumentere over for styrelsen, at de ikke modtager UIP-stipendiet for at kunne modtage SU til deres uddannelse. Det skal bemærkes, at styrelsen vil undersøge om der er grundlag for at rejse krav om tilbagebetaling af SU fsva. de studerende, der eventuelt har modtaget UIP-stipendiet.

Sammenhæng mellem betingelserne for SU-godkendelse af udenlandske uddannelser og adgangskrav

I forlængelse af Uddannelses- og Forskningsstyrelsens redegørelse for sagsbehandling og praksis ved behandling af ansøgninger om at få udenlandske uddannelser godkendt til SU af 7. oktober 2021, som er oversendt til Uddannelses- og Forskningsudvalget samme dato (jf. opfølgning på samrådsspørgsmål O (SU-godkendelse af to tyrkiske teologiuddannelser, bilag 4: www.ft.dk/samling/20211/alm-del/UFU/bilag/4/2457667.pdf), uddybes i det følgende relevante dele af reglerne og praksis vedrørende adgangskrav.

Det bemærkes, at der siden den 7. oktober 2021 er blevet udstedt en ny bekendtgørelse, hvilket er årsagen til, at nedenstående paragrafhenvisninger ikke stemmer overens med paragrafhenvisninger i den tidligere oversendte redegørelse.

Adgangskravene på en udenlandsk uddannelse indgår i styrelsens sagsbehandling i relation til vurderingen af uddannelsens art og i vurderingen af, om uddannelsen er erhvervskompetencegivende.

1. Vurdering af uddannelsens art

Det fremgår af § 72, stk. 1, og § 75, stk. 2, i SU-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 2433 af 14. december 2021 om Statens uddannelsesstøtte), at: *"Uddannelsen skal være af en sådan art, at den ville kunne offentligt anerkendes i Danmark."*

I vurderingen af om uddannelsen lever op til betingelsen, er den administrative praksis lagt sådan an, at styrelsen tager stilling til, om uddannelsen grundlæggende lever op til danske standarder, hvad angår videnskabelighed og forskningsfrihed mv. Det fremgår således af styrelsens praksisbeskrivelse, som er offentliggjort på styrelsens hjemmeside www.su.dk, at kriteriet har til formål at sikre, at der ikke gives SU til religiøse eller politiske uddannelser og uddannelser, der falder uden for det område, der i Danmark gives SU til. I den sammenhæng indgår adgangskravene i en helhedsvurdering af uddannelsens art (for uddybning henvises til tidligere oversendte redegørelse for styrelsens sagsbehandling og praksis ved behandling af ansøgninger om at få udenlandske uddannelser godkendt til SU).

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**

2. Vurdering af erhvervskompetence

Det fremgår af § 72, stk. 2 nr.1 og § 75, stk. 3 i SU-bekendtgørelsen, at: *"De uddannelser, der er nævnt i § 74, stk. 1-3, skal give en erhvervskompetence, der umiddelbart kan finde anvendelse i Danmark."*

I vurderingen af erhvervskompetence vurderer styrelsen, om den udenlandske uddannelse lever op til de samme krav som en tilsvarende dansk uddannelse og i øvrigt er sammenlignelig for så vidt angår indhold, niveau, varighed og adgangskrav. Styrelsen lægger i den sammenhæng vægt på, at den adgangsgivende eksamen på uddannelsen svarer til den adgangsgivende eksamen på en tilsvarende dansk uddannelse. Hvis der f.eks. er tale om en udenlandsk uddannelse på bachelorniveau, lægger styrelsen vægt på, om studerende optages på baggrund af en gymnasial eksamen.

Praksis

Som et bærende princip lægger styrelsen de samme principper til grund for godkendelse af udenlandske uddannelser som støtteberettigende, som lægges til grund ved godkendelse af uddannelser i Danmark.

Da det danske uddannelsessystem imidlertid ikke kan overføres 1:1 i vurderingen af udenlandske uddannelser, beror afgørelserne på et skøn. I vurderingen af udenlandske uddannelsers art og kvalitet skal den administrative praksis dels tilgodese et hensyn om at sikre en vis minimumskvalitet af de udenlandske uddannelser, der godkendes som støtteberettigende, og dels sikre en administrerbar ordning i relation til de forvaltningsretlige regler, herunder imødekomme behovet for forudsigelighed i forvaltningen og sikre, at der ikke sker usaglig forskelsbehandling.

Uddannelsens art og adgangskrav

Særligt kravet om, at en udenlandsk uddannelse, skal være af en sådan art, at den ville kunne offentligt anerkendes i Danmark, kan volde vanskeligheder, når det skal afgøres, om uddannelsen kan godkendes som støtteberettigende. Det skyldes bl.a., at der er stor variation i uddannelser og uddannelsessystemer, herunder nationale systemer for godkendelse og akkreditering, som ofte afviger fra det danske uddannelsessystem.

Den administrative praksis tager derfor udgangspunkt i generelle retningslinjer for godkendelse, der anvendes på tværs af de forskellige uddannelsessystemer. Det gælder for eksempel kriteriet om, at der ikke må stilles konfessionelle krav for at blive optaget på uddannelsen.

For så vidt angår vurderingen af de pågældende to tyrkiske uddannelsers art, har styrelsen i sin oprindelige godkendelse lagt vægt på, at der ikke er noget, der tyder på, at der stilles konfessionelle krav til de studerende. I de spørgeskemabesvarelser, som styrelsen i begge tilfælde har indhentet fra uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med uddannelsernes SU-godkendelse, oplyses det desuden, at der ikke er krav om, at man skal have et bestemt religiøst tilhørsforhold for at gå på uddannelsen. I den udtalelse, som styrelsen har modtaget fra Københavns Universitet den 8. september 2021, som er oversendt til Uddannelses- og Forskningsudvalget (jf. opfølgning på samrådsspørgsmål O (SU-godkendelse af to tyrkiske teologiuddannelser, bilag 4), fremgår det også, at der ikke er noget, der tyder på, at der stilles konfessionelle krav til underviserne og/eller de studerende.

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**

Styrelsen vil derfor, på baggrund af de to konkrete sager, skærpe opmærksomheden på eventuelle konfessionelle krav til studerende/undervisere, og vil derfor, i sager af denne type, foruden spørgeskemabesvarelsen fra den udenlandske uddannelsesinstitution, også indhente en udtalelse fra en dansk uddannelsesinstitution for at sikre, at der ikke stilles konfessionelle krav, enten direkte eller indirekte i form af forkyndende elementer i undervisningen.

Erhvervskompetence og adgangskrav

Styrelsens vurdering af, om den udenlandske uddannelse opfylder betingelsen om at give en umiddelbar anvendelig erhvervskompetence beror på et skøn af, om studerende efter endt uddannelse er kvalificerede til at varetage jobfunktioner på lige fod med studerende fra en tilsvarende dansk uddannelse. Skønnet beror således på sammenlignelighed med det danske uddannelsessystem, men må også tage højde for, at den udenlandske uddannelse ofte har et andet indhold eller specialiseringsgrad og indgår i en anden national kontekst. Derfor må styrelsen i et vist omfang "oversætte" dette til en dansk kontekst.

For så vidt angår adgangskrav, gælder det, at alle uddannelser i udlandet har en lang række formelle optagelseskrav (f.eks. adgangsgivende eksamen, meritter, sprogkrav, krav om ret til visum/opholdstilladelse, alder m.v.), der kan adskille sig fra adgangskrav i Danmark.

Ofte optages internationale studerende direkte på uddannelsesinstitutionen uden om eventuelle centrale optagelsesorganer. Institutionen har ofte adgangskrav og præferencer, som skal sikre optagelsen af studerende med særlige faglige og personlige kvalifikationer, og som skal understøtte en bestemt elevsammensætning på uddannelsen. Det er derfor heller ikke usædvanligt, at studerende optages efter

en udvælgelsesproces på baggrund af eksempelvis en personlig ansøgning, en optagelsesprøve og et interview.

Adgangskravene indgår således i en samlet vurdering af uddannelsens kvalitet, som også tager højde for den kontekst, den udenlandske uddannelse indgår i. I vurderingen tillægger styrelsen det i udgangspunktet positiv vægt, at studerende udvælges på baggrund af særlige adgangskrav ud over den adgangsgivende eksamen.

I begge de konkrete sager har styrelsen i sin oprindelige godkendelse vurderet, at adgangskravet om en adgangsgivende gymnasial uddannelse levede op til kravene på tilsvarende bacheloruddannelse i Danmark.

Styrelsen skal dog også sikre, at optagelsesproceduren er fagligt begrundet, og at formålene med adgangskravene er saglige og i øvrigt lever op til akademiske standarder i Danmark, før en uddannelse kan godkendes.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Styrelsen vil derfor, på baggrund af de to konkrete sager, skærpe sin opmærksomhed på eventuelle usaglige adgangskrav i tilfælde, hvor der stilles yderligere adgangskrav end en adgangsgivende eksamen.

Skærpet opmærksomhed på konfessionelle og usaglige adgangskrav

Konkluderende vil styrelsen, på baggrund af de to konkrete sager, skærpe sin opmærksomhed på eventuelle konfessionelle krav til studerende/undervisere. Styrelsen vil derfor i sager af denne type, dvs. teologiske/religiøse uddannelser, hvor der kan opstå tvivl om, hvorvidt der stilles konfessionelle krav, enten direkte eller indirekte i form af forkyndende elementer i undervisningen, supplere spørgeskemabesvarelser fra de udenlandske uddannelsesinstitutioner med en udtalelse fra en dansk uddannelsesinstitution. Samtidig vil styrelsen have endnu større fokus på eventuelle usaglige adgangskrav til uddannelser, hvor der stilles yderligere adgangskrav end en adgangsgivende eksamen.